

Kijken en leren op Utrechtse boerderijen met Boerderij in de Kijker

Wat doet de boer(in) de hele dag, wat eten de dieren en welk eten komt er allemaal van de boerderij? In de provincie Utrecht bezoeken jaarlijks zo'n 400 basisscholen een boerderij in de buurt, als onderdeel van het lesprogramma voor boerderijeducatie dat in deze provincie aangeboden wordt door Boerderij in de kijker. De kinderen beleven en onderzoeken op die manier wat er allemaal gebeurt binnen een boerenbedrijf. Een leerzame dag waarbij alle zintuigen worden geprikkeld

Het eten van de boerderij

'Vroeger had iedereen wel een boer in de familie en stond het boerenleven dichterbij. Nu is dat niet meer zo en staat het veel verder af van de meeste mensen', aldus Sonja Kemp, boerin in Schalkwijk. Voor kinderen is de verbinding met herkomst van hun dagelijkse voedsel daarom moeilijker te leggen. Eten koop je meestal in de supermarkt, maar dat het van de boerderij komt, dat is kennis die veel meer op de achtergrond is geraakt. Terwijl zoveel van ons eten er vandaan komt: melk en dus heel veel melkproducten, eieren, vlees, groente en fruit. In Nederland zit het boerenbedrijf vaak letterlijk om de hoek en er valt een heleboel te beleven en te leren.

De boeren geven les

Boerderij in de kijker ontwikkelde daarom drie lessen: *De koeien van boer Jan* voor groep 3-4, *Superboer* voor groep 5-6 en *Check je melkpak* voor groep 7-8. Ieder lespakket is afgestemd op het kennis-, belevings-, en ervaringsniveau van de leeftijd van de betreffende basisschool kinderen. De lessen zijn tot stand gekomen in nauw overleg met de belangrijkste spil in het geheel: de boeren zelf. Het zijn namelijk de boeren en boerinnen die de lessen op hun eigen bedrijf geven. De lessen en het materiaal zijn de leidraad die iedereen volgt, maar omdat ieder bedrijf en iedere boer anders is, is geen les precies hetzelfde.

Superboer in Vianen

In Vianen op Kaasboerderij van Rossum, waar naast 200 varkens, paarden en schapen zo'n 00 melkkoeien rondlopen, runt boerin José van Rossum de kaasmakerij met winkel. Een bezoekje hieraan is een vast onderdeel van haar lessen. Ze laat de kinderen verschillende soorten kaas proeven en ze vertelt over het maken van de kazen, vanaf het melken van de koeien tot het beschermingslaagje om de kazen die klaar zijn. Tijdens de les *Superboer* ontdekt groep 5 van de Margrietschool uit Nieuwegein wat en hoeveel een koe eet, hoeveel melk een koe geeft, hoe het melken gaat en hoeveel melk er nodig is om een kaas te maken. Voor de meesten is dit de eerste keer dat ze deze kringloop van gras, via koe tot kaas zien plaatsvinden.

De koeien van boer Jan in Schalkwijk

In Schalkwijk ontvangt boerin Sonja Kemp haar 21^e groep van dit jaar en ze kan er geen genoeg van krijgen. Vol enthousiasme vertelt ze aan de kinderen uit groep 3 van de Plantage in Houten over de belangrijkste kenmerken van een koe, het eten van de koe: gras, kuilgras, hooi en lekkere snoepjes vol goede ingrediënten, die ze via een machine kunnen krijgen. De kinderen zitten vol vragen en krijgen uitgebreid de gelegenheid om deze te stellen. Sommigen weten er veel van, de meesten kijken hun ogen uit. Er klinkt gegiechel als ze een koe zien plassen en bij het zien van een poepende koe knijpen ze vol walging hun neus dicht. Boerin Sonja vertelt en laat ze ervaren met ruiken dat de geur die ze als vies benoemen, niet van de mest komt, maar van het kuilgras. Na een rondleiding door de stal en over het erf langs de melkput, de melktank, de kippen en de stier, gaan de kinderen aan de slag met opdrachten die variëren van het vlekkenpatroon van de koeien natekenen, tot de boer helpen met vegen, de kippen en konijnen aaien en kennis maken met boerderijvogels.

Vereniging Boerderij in de Kijker

Vereniging [Boerderij in de Kijker](#) telt momenteel 32 leden uit verschillende delen van de provincie Utrecht. In samenwerking met Jong Leren Eten, ZuivelNL en de Provincie Utrecht wordt verder gewerkt aan uitbreiding van het aantal educatieboeren in de provincie waar de dekking nog niet zo sterk is. Zo werken zij samen aan het gemeenschappelijke doel: ervoor zorgen dat ieder basisschoolkind in de regio Utrecht/Nederland tenminste één keer in zijn of haar leven een bezoek heeft gebracht aan een boerderij en heeft ervaren welk voedsel daar vandaan komt. De Jong Leren Eten subsidie '[Lekker naar Buiten](#)' kan worden gebruikt voor een bezoek aan educatieboerderij.

